

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Зав. кафедри, д.е.н., професор

 Світлана НЕСТЕРЕНКО

«28» серпня 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Регіонально-адміністративний менеджмент»

для здобувачів ступеня вищої освіти *«Бакалавр»*

зі спеціальності *281 «Публічне управління та адміністрування»*

Факультет економіки та бізнесу

2020–2021 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни *«Регіонально-адміністративний менеджмент»* для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 281 *«Публічне управління та адміністрування»* - Мелітополь, ТДАТУ - 17с.

Розробник: Нонна СУРЖЕНКО, к.е.н., доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту

Протокол № 1 від «28» серпня 2020 року

Завідувач кафедри менеджменту

д.е.н., професор Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу» зі спеціальності 281 *«Публічне управління та адміністрування»* для здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр»

Протокол № 1 від «23» вересня 2020 року

Голова, к.е.н., доцент Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання (денна або заочна)	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 281 «Публічне управління та адміністрування»	За вибором студента	
Загальна кількість годин – 120 годин	Спеціальність: 281 «Публічне управління та адміністрування»	Курс	Семестр
Змістових модулів – 2		3-й, 2с	2-й
Тижневе навантаження: - аудиторних занять 3 год. - самостійна робота студента 4 год.	Ступінь вищої освіти: «Бакалавр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	26 год.
		Лабораторні заняття	-
		Практичні заняття	26 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	68 год.
		Форма контролю: <u>диференційований залік</u>	

2 МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання навчальної дисципліни – формування навичок і вмінь, які дадуть змогу майбутнім менеджерам – керівникам здійснювати управлінську, організаційно-методичну, діагностичну та інноваційну діяльність при вирішенні організаційних, економічних та фінансових аспектів життєдіяльності регіонів, забезпечення дієвості та ефективності місцевого самоврядування.

Основні завдання вивчення дисципліни:

- навчити застосуванню теоретичних і практичних аспектів адміністративної діяльності при розв’язанні управлінських завдань і проблем;
- розкрити сутність концептуально-технологічних засад адміністративної діяльності на різних рівнях ієрархічних управлінських структур й умов соціально-економічної та культурної самоорганізації громадян;
- показати механізм розробки й прийняття управлінських рішень на різноманітних етапах діяльності менеджера-керівника.

Заплановані результати навчання:

Знати й розуміти:

- поняття «регіон», «місцеве самоврядування»;
- аспекти формування регіональних союзів країн;
- функціонування сучасних міжнародних та національних регіональних організацій;
- моделі та теорії місцевого самоврядування;
- основні положення місцевого самоврядування в Україні;
- аспекти регіонального розвитку України;
- механізм впровадження маркетингу територій.

Застосувати знання й розуміння для:

- розробка напрямів розвитку регіону з врахуванням його особливостей;
- оцінка регіонального розвитку;
- впровадження програм маркетингу територій;
- формування органів регіонального та місцевого самоврядування.

Формувати судження:

- творчо впроваджувати набуті теоретичні знання та практичні навички з управлінської адміністративної діяльності під час здійснення менеджерських функцій;
- застосовувати у відповідності із ситуацією найефективніші методи адміністративної роботи з метою досягнення конкурентних показників;
- приймати і реалізовувати результативні управлінські рішення на основі забезпечення компромісу інтересів різних організацій, громадськості, держави.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи регіонально-адміністративного менеджменту

Тема 1. Предмет, завдання цілі і функції регіонально-адміністративного менеджменту

- 1.1. Сутність регіонально-адміністративного менеджменту
- 1.2. Цілі та функції регіонально-адміністративного менеджменту
- 1.3. Регіональна політика держави та її основні компоненти
- 1.4. Мета, завдання та цілі державної регіональної політики
- 1.5. Синергетична парадигма дослідження регіонально-адміністративного менеджменту в умовах глобалізації.

Тема 2. Економічні засади регіонально-адміністративного менеджменту

- 2.1. Роль регіону і національного господарства у національній економіці України
- 2.2. Економічна самостійність регіону та основні функції органів регіонального управління
- 2.3. Економічні регіональні повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування
- 2.4. Державна регіональна політика України як мета і завдання регіонально-адміністративного менеджменту

Тема 3. Соціальні та соціокультурні засади регіонально-адміністративного менеджменту

- 3.1. Регіон як соціальний інститут та територіальна спільнота
- 3.2. Регіональна ідентифікація та соціалізація: сутність та якості

Тема 4. Державне регулювання регіонального розвитку

- 4.1. Поняття державного регулювання регіонального розвитку
- 4.2. Регіон як об'єкт регіонального розвитку, його соціально економічна сутність
- 4.3. Державна регіональна політика: основні напрями розвитку та оптимізації

4.4. Державне регулювання трансформаційних процесів в Україні

Тема 5. Адміністративно-територіальне управління в контексті децентралізації

5.1. Децентралізація як процес розширення і зміцнення прав та повноважень адміністративно-територіальних одиниць

5.2. Децентралізація як фактор налагодження територіальної організації влади

5.3. Оптимізація відносин між органами влади різних рівнів як засіб адміністративно-територіального управління

5.4. Реалізація функцій органів влади різних рівнів в процесі децентралізації

5.5. Адміністративно-територіальне управління: світовий досвід

Тема 6. Управління міськими агломераціями в контексті інноваційного регіонального розвитку

6.1. Місто як об'єкт управління. Мета та завдання управління містом.

6.2. Організаційно-економічні засоби управління сучасним містом.

6.3. Державні перспективи програми розвитку міст. Системи підпрограм.

6.4. Районне планування: мета і завдання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Особливості регіонального управління в Україні

Тема 7. Управління фінансовими ресурсами регіонів

7.1. Місцеві бюджети їх структура та взаємовідносини.

7.2. Поточний бюджет і бюджет розвитку.

7.3. Порядок і методики розроблення місцевих бюджетів.

7.4. Позабюджетні кошти, порядок їх формування та напрямки використання.

7.5. Особливості функціонування сучасної фінансово-кредитної системи регіону.

Тема 8. Управління природними ресурсами та охороною довкілля

8.1. Проблеми природокористування

- 8.2. Основні принципи охорони навколишнього природного середовища
- 8.3. Управління в галузі охорони навколишнього природного середовища
- 8.4. Ресурсозабезпечення та раціональне ресурсокористування на сучасному етапі розвитку економіки

Тема 9. Антикризовий регіонально-адміністративний менеджмент

- 9.1 Поняття кризи та характеристика основних концепцій кризи
- 9.2 Класифікація криз та їхня характеристика
- 9.3 Концептуальне пояснення ситуаційної теорії управління в кризовій ситуації та шляхів її вирішення
- 9.4 Проблеми регіонального розвитку та їх характеристики
- 9.5 Принципи і методи антикризового регіонального управління
- 9.6 Основні принципи й шляхи вирішення регіональних проблем в Європейському Союзі

Тема 10. Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні

- 10.1. Обґрунтування необхідності прийняття Державної стратегії.
- 10.2. Стратегія управління місцевим і регіональним розвитком.
- 10.3. Мета державної стратегії підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні
- 10.4. Зміцнення матеріальної і фінансової бази місцевого самоврядування та ресурсне забезпечення місцевого та регіонального розвитку.
- 10.5. Етапи реалізації Державної стратегії підтримки розвитку місцевого самоврядування та її нормативно-правове забезпечення.
- 10.6. Механізм нормативно-правового забезпечення

4 СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість				балів
			годин			СРС	
			лк	лаб	сем. (пр.)		
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи регіонально-адміністративного менеджменту							
1	Лекція 1	Предмет, завдання цілі і функції регіонально-адміністративного менеджменту	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 1	Предмет, завдання цілі і функції регіонально-адміністративного менеджменту	-	-	2	-	4,0
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,4
2	Лекція 2	Економічні засади регіонально-адміністративного менеджменту	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 2	Економічні засади регіонально-адміністративного менеджменту	-	-	2	-	4,0
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,4
3	Лекція 3	Соціальні та соціокультурні засади регіонально-адміністративного менеджменту	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 3	Соціальні та соціокультурні засади регіонально-адміністративного менеджменту	-	-	2	-	4,0
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	2	1,4
4	Лекція 4	Державне регулювання регіонального розвитку	2	-	-	-	-
	Практична робота 4	Державне регулювання регіонального розвитку	-	-	2	-	4,0
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,4
5	Лекція 5	Адміністративно-територіальне управління в контексті децентралізації	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 5	Адміністративно-територіальне управління в контексті децентралізації	-	-	2	-	4,0
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,4
	Лекція 6	Адміністративно-територіальне			-	-	-

6		управління в контексті децентралізації					
	Практичне заняття 6	Адміністративно-територіальне управління в контексті децентралізації	-	-	2	-	5,0
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,5
7	Лекція 7	Управління міськими агломераціями в контексті інноваційного регіонального розвитку	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 7	Управління міськими агломераціями в контексті інноваційного регіонального розвитку	-	-	2	-	5,0
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,5
8-9	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК I	-	-	-	10	-
	ПМК 1	Підсумковий контроль за змістовий модуль 1	-	-	-	-	10
<i>Всього за змістовий модуль 1 - 64 год.</i>			<i>14</i>	<i>-</i>	<i>14</i>	<i>36</i>	<i>50</i>
Змістовий модуль 2. Особливості регіонального управління в Україні							
10	Лекція 8	Управління фінансовими ресурсами регіонів	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 8	Управління фінансовими ресурсами регіонів	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1,6
11	Лекція 9	Управління природними ресурсами та охороною довкілля	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 9	Управління природними ресурсами та охороною довкілля	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота 9	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	3	1,6
12	Лекція 10	Антикризовий регіонально-адміністративний менеджмент	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 10	Антикризовий регіонально-адміністративний менеджмент	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота 10	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,7
13	Лекція 11	Антикризовий регіонально-адміністративний менеджмент	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 11	Антикризовий регіонально-адміністративний менеджмент	-	-	2	-	3,0

	Самостійна робота 11	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,7
14	Лекція 12	Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 12	Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота 12	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,7
15	Лекція 13	Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні	2	-	-	-	-
	Практичне заняття 13	Програма державної підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні	-	-	2	-	3,0
	Самостійна робота 13	Робота на навчально-інформаційному порталі	-	-	-	4	1,7
16-17	Самостійна робота	Підготовка до написання ПМК 2	-	-	-	10	-
	ПМК 2	Підсумковий контроль за змістовий модуль 2	-	-	-	-	10
Всього за змістовий модуль 1 - 56 год.			12	-	12	32	50
Екзамен			-	-	-	-	30
Всього з навчальної дисципліни - 120 год.			26	-	26	68	100

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ № 1

1. Сутність регіонально-адміністративного менеджменту
2. Цілі та функції регіонально-адміністративного менеджменту
3. Регіональна політика держави та її основні компоненти
4. Мета, завдання та цілі державної регіональної політики
5. Синергетична парадигма дослідження регіонально-адміністративного менеджменту в умовах глобалізації.
6. Роль регіону і національного господарства у національній економіці України
7. Економічна самостійність регіону та основні функції органів регіонального

управління

8. Економічні регіональні повноваження місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування
9. Державна регіональна політика України як мета і завдання регіонально-адміністративного менеджменту
10. Регіон як соціальний інститут та територіальна спільнота
11. Регіональна ідентифікація та соціалізація: сутність та якості
12. Поняття державного регулювання регіонального розвитку
13. Регіон як об'єкт регіонального розвитку, його соціально економічна сутність
14. Державна регіональна політика: основні напрями розвитку та оптимізації
15. Державне регулювання трансформаційних процесів в Україні
16. Децентралізація як процес розширення і зміцнення прав та повноважень адміністративно-територіальних одиниць
17. Децентралізація як фактор налагодження територіальної організації влади
18. Оптимізація відносин між органами влади різних рівнів як засіб адміністративно-територіального управління
19. Реалізація функцій органів влади різних рівнів в процесі децентралізації
20. Адміністративно-територіальне управління: світовий досвід
21. Місто як об'єкт управління. Мета та завдання управління містом.
22. Організаційно-економічні засоби управління сучасним містом.
23. Державні перспективи програми розвитку міст. Системи підпрограм.
24. Районне планування: мета і завдання.

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ №2**

25. Місцеві бюджети їх структура та взаємовідносини.
26. Поточний бюджет і бюджет розвитку.
27. Порядок і методики розроблення місцевих бюджетів.

28. Позабюджетні кошти, порядок їх формування та напрямки використання.
29. Особливості функціонування сучасної фінансово-кредитної системи регіону.
30. Проблеми природокористування
31. Основні принципи охорони навколишнього природного середовища
32. Управління в галузі охорони навколишнього природного середовища
33. Ресурсозабезпечення та раціональне ресурсокористування на сучасному етапі розвитку економіки
34. Поняття кризи та характеристика основних концепцій кризи
35. Класифікація криз та їхня характеристика
36. Концептуальне пояснення ситуаційної теорії управління в кризовій ситуації та шляхів її вирішення
37. Проблеми регіонального розвитку та їх характеристики
38. Принципи і методи антикризового регіонального управління
39. Основні принципи й шляхи вирішення регіональних проблем в Європейському Союзі
40. Обґрунтування необхідності прийняття Державної стратегії.
41. Стратегія управління місцевим і регіональним розвитком.
42. Мета державної стратегії підтримки розвитку місцевого самоврядування в Україні
43. Зміцнення матеріальної і фінансової бази місцевого самоврядування та ресурсне забезпечення місцевого та регіонального розвитку.
44. Етапи реалізації Державної стратегії підтримки розвитку місцевого самоврядування та її нормативно-правове забезпечення.
45. Механізм нормативно-правового забезпечення

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Базилевич В. Д., Базилевич К. С. Ринкова економіка : основні поняття і категорії : [навч. посіб.]. К. : Знання, 2006. 263 с.

2. Борисенко З.М. Конкурентна політика держави як фактор розвитку економіки України : [монографія]. К.: Таксон, 2004. 346с.
3. Газуда М.В., Газуда Л.М. Методичне забезпечення управлінського підходу до формування ефективного розвитку територіальних економічних систем. Прометей: Регіональний збірник наукових праць з економіки. 2016. Вип. 1(47). С. 43-48.
4. Газуда М. В. Управління використанням відновлюваних природних ресурсів в аграрній сфері монографія. Ужгород: ДВНЗ „УжНУ”, 2018. 200 с.
5. Газуда М. В., Дяченко І. Б. Регіональний менеджмент збереження і відтворення природно-заповідних територій : монографія. Ужгород : Вид-во ФОП Бреза А. Е., 2014. 249 с.
6. Газуда М. В., Дяченко Б. І., Газуда Л. М. Роль державних і регіональних органів влади в інвестиційному стимулюванні розвитку малого підприємництва// Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2008. № 25. С. 58-64. (Серія “Економіка”).
7. Газуда М. В., Кальницький А. Є. Кількісні характеристики малого підприємництва в економіці та АПК регіонів Українських Карпат // Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2008. № 25. С. 64-70. – (Серія “Економіка”).
8. Газуда М. Особливості функціонування механізму управління відтворювальним природокористуванням // Інноваційна економіка. 2010. № 1 (15). С. 39-42.
9. Газуда М. В. Теоретичні аспекти та роль людського фактору в реалізації концепції сталого (стійкого) розвитку Українських Карпат// Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2010. № 30. С.74-78. (Серія “Економіка”).
10. Газуда М. В. Модель місцевого самоврядування як чинник розвитку депресивних територій //Економічні, політичні та культурологічні аспекти європейської інтеграції України в умовах нових глобалізацій-них викликів: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Ужгород, 16-17 квітня 2018 р.).

Ужгород, 2018. С. 151-154.

11. Гладкий О. В. Менеджмент регіонального розвитку [текст] : навч. посіб. / О. В. Гладкий. – К. : Академвидав, 2013. – 246 с
12. Гальчинський А.С. Суперечності реформ: у контексті цивілізаційного процесу. К.: Українські пропілеї, 2001. 320 с.
13. Гальчинський А.С. Україна – на перехресті геополітичних інтересів. К.: Знання України, 2002. 180 с.
14. Глобалізація і безпека розвитку: [монографія]/ О.Г.Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін.; наук. ред. О.Г.Білорус. К.: КНЕУ, 2001. 733 с.
15. Гриньова В. М., Новікова М. М. Державне регулювання економіки : [підручник]. К. : Знання, 2008. 398 с.
16. Грищук М.В. Принципи місцевого самоврядування як основні засади організації та функціонування місцевого самоврядування: політико-правовий аналіз// Актуальні проблеми політики: Збірник наукових праць / Керівник авт. кол. С. В. Ківалов; відп. за вип. Л. І. Кормич. Одеса: «Фенікс», 2009. Вип. 37. С. 266-270.
17. Економіка знань: виклики глобалізації та Україна/ під. заг. ред. А.П.Гальчинського, С.В.Львовичкіна, В.П.Семиноженка. 2003. 261 с.
18. Економіка України: підсумки перетворень та перспективи зростання/за ред. академіка НАН України Гейця В.М. Київ, Х.: Форт, 2000. 432с.
19. Запоточний І.В., Захарченко В. І. Державне регулювання регіональної економіки; за ред. д.е.н., проф. Захарченка В.І. Харків–Львів–Одеса: ТОВ „Одіссей”, 2003. 592 с.
20. Інноваційний розвиток економіки: модель, система управління, державна політика /за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. І. Федулової. К. : "Основа", 2005. 552 с.
21. Калетнік Г. М., Мазур А. Г., Кубай О. Г. Державне регулювання економіки : [навч. посіб.]. К. : "Хай-Тек Прес", 2011. 428 с.
22. Менеджмент регіонального розвитку [текст] : монографія / О. А. Андренко, Н. М. Богдан, О. В. Васильєв та ін. ; за ред. О. В. Васильєва, К. А.

Фісун. – Х. : ХНАМГ, 2010. – 375 с.

23. Менеджмент у системі органів державної влади та місцевого самоврядування : регіональний і муніципальний менеджмент : навч. посіб. / К. Г. Наумік, Т. О. Коваль. – Х. : ХНЕУ, 2010. – 274 с.

24. Новіков Б. В., Сініок Г. Ф., Круш П. В. Основи адміністративного менеджменту : [навч. посіб.]. К. : Центр навч. літ-ри, 2004. 560 с.

25. Регіональний та муніципальний менеджмент : конспект лекцій / Л. Й. Аведян, К. С. Безгін. – Х. : ХНЕУ, 2007. – 74 с

26. Соколенко С.І. Глобалізація і економіка України. К.: Логос, 1999. 568с.

27. Стратегії економічного розвитку в умовах глобалізації : [монографія]/за ред. д-ра екон. наук, проф. Д.Г.Лукашенка. К.: КНЕУ, 2001. 538с.

28. Трансформаційні процеси та економічне зростання в Україні./За ред. акад. НАН України В.М.Гейця. Х.: Вид-во „Форт”, 2003. 440с.

29. Чухно А.А. Постіндустріальна економіка: теорія, практика та їх значення для України. К.: Логос, 2003. 631 с.

Допоміжна

1. Алейнікова У. С. Соціальний капітал як фактор регіонального розвитку / У. С. Алейнікова // Наукові праці НДФІ : науковий збірник. – 10/2012 . – Вип. 4 . – С. 84–90.

2. Гриневич Л. В. Визначення регіонального рівня розвитку за секторами економіки / Л. В. Гриневич // Бізнес Інформ – № 6. – 2012. – С. 47–49.

3. Державне управління регіональним розвитком України : монографія / за заг. ред. В. Є. Воротіна, Я. А. Жаліла. – К. : НІСД, 2010. – 288 с.

4. Інструменти регіонального розвитку в Україні [текст] = Regional Development tools in Ukraine : навч. посіб. / за ред. В. М. Вакуленка, О. В. Берданової. – К. : [б. в.], 2013. – 285 с.

5. Кацай І. Гармонізація загальнодержавних, регіональних та місцевих інтересів у забезпеченні територіального розвитку / І. Кацай // Вісник Національної академії державного управління при Президентіві України. – 2013.

– № 2. – С. 156–163.

6. Кожанова Є. П. Напрямки вдосконалення прогнозування та планування на регіональному рівні / Є. П. Кожанова // *Управління розвитком*. – 2012. – № 17 (138). – С. 22–23. 51

7. Коломоєць М. О. Аналіз диференціації регіонального розвитку за валовою доданою вартістю / М. О. Коломоєць // *Управління розвитком*. – 2014. – № 11 (174). – С. 139–143.

8. Макарова О. В. Регіональний індекс людського розвитку: причини та напрями вдосконалення методики розрахунку / О. В. Макарова // *Статистика України*. – 2012. – № 1. – С. 10–15.

9. Манн Р. В. Теоретико-методологічні засади розвитку регіонального менеджменту : особливості, проблеми, перспективи : монографія / Р. В. Манн ; Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк : ВІК, 2013. – 382 с.

10. Мінченко М. В. Планування та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів : підручник / М. В. Мінченко, Л. П. Чижів, А. В. Фролов. – Суми : ВТД "Університетська книга", 2004. – 442 с.

11. Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України: Закон України від 23.03.2000 № 1602–III // *Відомості Верховної Ради України*. – 2000. – № 25. – С. 195.

12. Про стимулювання розвитку регіонів: Закон України від 08.09.2005 № 2850–IV // *Відомості Верховної Ради України*. – 2005. – № 51. – С. 548.

13. Регіональний менеджмент : навч. посіб. / М. А. Ковалко, Н. А. Кругла, Л. М. Радванська та ін. – К : Кондор, 2009. – 304 с.

14. Регіонально-адміністративний менеджмент : навч. посіб. / О. Ю. Амосов, В. В. Мамонова, Ю. О. Куц та ін.; за заг. ред. д. держ. упр., проф. Мамонової В. В. – Х. : Вид-во ХарPI НАДУ "Магістр", 2010. – 188 с.

15. Управління регіональним розвитком : навч. посіб. / С. М. Серьогін, Т. О. Савостенко, І. Е. Польська та ін. – Дніпропетровськ : ДРІДУ НАДУ, 2010. – 167 с.

16. Управління розвитком регіону : навч. посіб. / Т. Л. Миронова, О. П.

Добровольська, А. Ф. Процай та ін. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 328 с.

17. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>. 52

18. Офіційний веб-портал Верховної Ради України. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.

19. Офіційний веб-сайт Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України. – Режим доступу : <http://www.minregion.gov.ua>.

20. Регіони України : статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

21. Сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua>.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Навчально-інформаційний портал ТДАТУ <http://nip.tsatu.edu.ua>
2. Наукова бібліотека ТДАТУ <http://www.tsatu.edu.ua/biblioteka/>
3. Методичний кабінет кафедри економіки підприємств.
4. Методичний кабінет кафедри менеджменту.
5. Сайт кафедри економіки підприємств <http://www.tsatu.edu.ua/et/>
6. Сайт кафедри менеджменту <http://www.tsatu.edu.ua/ouses/>
7. Internet.